

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1294

Vragen van het lid **Kröger** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister voor Klimaat en Energie over *het bericht dat de Amerikaanse regering een pauze heeft afgekondigd van de uitbouw van verdere LNG-fabrieken* (ingezonden 2 februari 2024).

Antwoord van Minister **Jetten** (Klimaat en Energie) (ontvangen 21 maart 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1029.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat de Amerikaanse regering een pauze heeft afgekondigd van de uitbouw van verdere LNG-fabrieken?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u er ook mee bekend dat één van de redenen die regering Biden-Harris aandraagt is dat de milieu-impactanalyses die het ministerie gebruikt om vergunningen te beoordelen, verouderd zijn en dat er in de leveringsketen van LNG veel meer methaan weglekt dan voorheen werd gedacht?^{2, 3}

Antwoord 2

De regering Biden-Harris noemt meerdere redenen voor haar besluit en het verouderde model van de milieu-impactanalyse is daar inderdaad één van. Dit model dateert uit 2014 en is voor het laatst in 2019 geactualiseerd. Hierbij kan worden opgemerkt dat ook in de VS het terugdringen van methaanemissies de nodige aandacht krijgt. De regering Biden-Harris heeft in 2022 haar

¹ Reuters, 26 januari 2024, «Biden pauses LNG export approvals after pressure from climate activists» (<https://www.reuters.com/business/energy/biden-pauses-approval-new-lng-export-projects-win-climate-activists-2024-01-26/>)

² The White House, 26 januari 2024, «FACT SHEET: Biden- Harris Administration Announces Temporary Pause on Pending Approvals of Liquefied Natural Gas Exports» (<https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2024/01/26/fact-sheet-biden-harris-administration-announces-temporary-pause-on-pending-approvals-of-liquefied-natural-gas-exports/>)

³ Trouw, 11 december 2023, «Gasverslaving maakt Nederland tot zware methaanvervuiler» (<https://www.trouw.nl/opinie/gasverslaving-maakt-nederland-tot-zware-methaanvervuiler~bacdf58a/>)

hernieuwde Methane Emissions Reduction Plan⁴ vastgesteld en in december 2023 gerapporteerd over de voortgang.

Vraag 3 en 4

Bent u het ermee eens dat we zeer voorzichtig moeten omgaan met het bouwen van nieuwe LNG-infrastructuur, vanwege de grote impact van methaan in de leveringsketen?

Houdt de Nederlandse vergunningverlening voor de aanleg van nieuwe LNG-infrastructuur rekening met deze nieuwe inzichten?

Antwoord 3 en 4

Ja, ik ben het ermee eens dat we zeer voorzichtig moeten omgaan met het bouwen van nieuwe LNG-infrastructuur, vanwege de grote impact van methaan op het klimaat. Daarom heeft Nederland ingestemd met de Europese methaanverordening waarover op 15 november 2023 een voorlopig akkoord is bereikt. De definitieve tekst zal naar verwachting binnen enkele maanden gepubliceerd worden. Deze verordening heeft als doel de methaanemissies die vrijkomen bij het winnen van olie, aardgas en kolen dan wel bij de distributie, transport en behandeling van aardgas te reduceren. Partijen die zich bezighouden met de hierboven genoemde activiteiten moeten methaanemissies gaan traceren, rapporteren en zoveel mogelijk mitigeren. LNG-infrastructuur (zoals terminals) valt dus ook onder de reikwijdte van de nieuwe verordening. Ook zullen er in de toekomst eisen worden gesteld ten aanzien van methaanemissies van geïmporteerde fossiele brandstoffen, waaronder LNG.

Via de afspraken van de verordening geeft Nederland o.a. invulling aan de Methaan Belofte (Global Methane Pledge)⁵ die op mondiaal niveau met vele partnerlanden, waaronder de VS op 2 november 2021 overeen is gekomen. Dit initiatief streeft ernaar de uitstoot van methaan terug te dringen met 30% in 2030 ten opzichte van 2020.

Tevens heeft het Ministerie van EZK in 2019 een convenant afgesloten met de offshore sector om de methaanemissies in Nederland ten gevolge van de productie van olie en gas voor het einde van 2021 te reduceren met minimaal 50% ten opzichte van 2017. Inmiddels is een reductie van 70% gerealiseerd.

Vraag 5

Een andere reden die regering Biden-Harris aandraagt is gezondheid en de impact die nieuwe LNG-exportfabrieken zouden hebben op «frontline communities» die gebukt gaan onder bovenmatige luchtvervuiling; in hoeverre neemt u de impact van LNG-productie op omwonenden mee in het al dan niet toestaan van nieuwe LNG-importterminals?⁶

Antwoord 5

Dit is niet aan de orde in Nederland, aangezien er geen sprake is van LNG-productie in Nederland. Nieuwe LNG-importterminals dienen te voldoen aan de bestaande milieunormeringen. Wat betreft de herkomst van LNG staat het marktpartijen in principe vrij om contracten af te sluiten met LNG-producenten die zij geschikt achten. Uiteraard dienen de marktpartijen zich hierbij aan de geldende wet- en regelgeving te houden, waaronder ook op het gebied van milieu en de bepalingen die de methaanverordening zal stellen aan methaanemissies van geïmporteerde ruwe olie, aardgas en kolen die in de Unie in de handel worden gebracht.

Vraag 6

Kunt u aanvullend onderzoek doen om uit te sluiten dat er gezondheidschade bij omwonenden plaatsvindt bij het bouwen van nieuwe LNG-infrastructuur?

⁴ <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2023/12/Methane-Action-Plan-2023-Topper.pdf>

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_21_5766

⁶ A gulf without LNG (www.gulfwithoutlng.org/health)

Antwoord 6

Bij nieuwe (LNG-)infrastructuurprojecten dienen alle wettelijk voorgeschreven milieuonderzoeken uitgevoerd te worden. Hierbij wordt o.a. onderzoek gedaan naar de effecten op ruimtegebruik, luchtkwaliteit, geluidsoverlast, flora, fauna, water, bodem en omwonenden en hoe deze impact beperkt kan worden. Daarmee heeft het milieu een volwaardige plaats in de besluitvormingsprocedure; de benodigde vergunningen worden namelijk alleen afgegeven indien de onderzoeken aantonen dat aan alle wet- en regelgeving is voldaan. De bestaande procedure acht ik voldoende grondig om de milieu- en gezondheidseffecten als gevolg van de bouw en het gebruik van nieuwe LNG-terminals in kaart te brengen. Ik acht aanvullend onderzoek daarom niet nodig.

Vraag 7

Bent u bereid om – net als de regering Biden-Harris heeft gedaan – een pauze af te kondigen op de uitbouw van LNG infrastructuur in Nederland, en deze tijd te gebruiken om nieuwe maatstaven te ontwikkelen rondom de gezondheidsimpact en klimaatimpact van LNG, en hierin de nieuwe onderzoeken over methaanlekkages mee te nemen?

Antwoord 7

Er is geen sprake van LNG-productie in Nederland, zoals toegelicht in vraag 5. LNG-infrastructuur in Nederland voor import en het vergassen van LNG dient te voldoen aan de bestaande milieunormering. Voor te ontwikkelen LNG-installaties acht ik de bestaande procedure om milieueffecten te onderzoeken voldoende (zie antwoord op vraag 6) en zie ik geen noodzaak om een pauze aan te kondigen voor uitbreiding van de LNG-infrastructuur. Daarnaast wijs ik op het advies van Gasunie Transport Services (GTS) van 31 januari jl., dat op 9 februari jl. aan uw Kamer is gezonden (Kamerstuk 33 529, nr. 1211). Daarin geeft GTS aan dat er in het scenario van een koude winter de komende jaren te weinig importcapaciteit is om de gasopslagen tot 90% te vullen, conform de Kabinetsambitie en ook conform advies van GTS. Het zorgdragen voor voldoende LNG-importcapaciteit blijft daarom de komende jaren nog een punt van aandacht. Zie verder mijn antwoord op vraag 9, 10 en 11.

Vraag 8

Kunt u inzichtelijk maken hoeveel LNG capaciteit er nu is, hoeveel in aanbouw is, en welke uitbouwplannen er nu liggen?

Antwoord 8

De totale LNG-importcapaciteit in Nederland van EET en GATE samen is op dit moment 24 miljard kubieke meter per jaar. In de toekomst breidt de GATE terminal verder uit van 16 naar 20 miljard kubieke meter per jaar. De planning is dat deze extra capaciteit vanaf 1 oktober 2026 in gebruik wordt genomen. Ook de EemsEnergy Terminal (EET) breidt eind dit jaar uit van 8 naar 9 miljard kubieke meter per jaar. Daarna streeft EET naar een uitbreiding richting de 10 miljard kubieke meter per jaar door een verdere optimalisatie. De EET-terminal is een tijdelijke terminal en op dit moment is de looptijd tot najaar 2027. Daarnaast voeren twee initiatiefnemers een haalbaarheidsstudie uit voor het realiseren van een nieuwe LNG-terminal. Voor alle initiatieven geldt dat ik inzet op zo spoedig mogelijk hergebruik van de infrastructuur voor duurzame toepassingen, zoals het importeren van waterstofdragers of -derivaten.

Vraag 9, 10 en 11

Hoe verhoudt deze uitbouw zich tot de klimaatdoelen die Nederland gesteld heeft?

Hoe past het bouwen van een mogelijke nieuwe LNG terminal in Vlissingen binnen de afbouwpaden van het Nationaal Plan Energiesysteem?

Mocht de terminal in Vlissingen doorgaan, wat is de maximale termijn waarop deze operationeel mag zijn?

Antwoord 9, 10 en 11

Ik wil benadrukken dat de Nederlandse en Europese Klimaatdoelen onverkort gelden en staan. In de afgelopen jaren is het gasverbruik in Nederland aanzienlijk afgenomen tot circa 30 miljard kubieke meter in 2023 (CBS). Desalniettemin hebben we wel LNG-volumes en de daarbij behorende infrastructuur nodig om de weggevallen gasvolumes via pijpleidingen uit Rusland te kunnen opvangen.

Het tempo van de afbouw van fossiele energiedragers wordt mede bepaald door het tempo van de ombouw en de betaalbaarheid van duurzame alternatieven, het beleid op inzet van fossiele energiedragers als grondstof en internationale afspraken over emissiereductie in zee- en luchtvaart en daarvan afgeleid het gebruik van fossiele brandstoffen voor die toepassingen. U ontvangt de Energienota in oktober. Hierin zal ik verder ingaan op de verwachte en beoogde vermindering van het gebruik van fossiele energiedragers, zoals aardgas.

Wat betreft het bouwen van nieuwe LNG-infrastructuur geldt dat in de komende jaren waarschijnlijk nog sprake is van een tekort aan importcapaciteit in het scenario van een koude winter. GTS adviseert om extra importcapaciteit voor LNG te organiseren. Dit is nader toegelicht in de Kamerbrief van 9 januari jl. waarmee het advies van GTS van 31 januari jl. aan uw Kamer is gezonden (Kamerstuk 33 529, nr. 1211). Gelet op dit advies blijft voldoende LNG-importcapaciteit belangrijk in het belang van leveringszekerheid en betaalbaarheid van gas. Hierbij zijn zowel de maximale benutting van bestaande LNG-infrastructuur en de haalbaarheidsstudies naar nieuwe initiatieven belangrijk. Wat betreft de bouw van nieuwe LNG-faciliteiten wil ik opnieuw benadrukken dat bij eventuele nieuwe investeringen de inzet is om de infrastructuur zo spoedig mogelijk te hergebruiken voor duurzame toepassingen in de toekomst. Dit vergemakkelijkt de overstap naar het importeren van duurzame energiedragers in de toekomst.